

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Tekel'in Alkollü İçkiler Sanayi ve Ticaret A.Ş. de bulunan %100 oranındaki idare hissesinin blok olarak satışı için 07.06.2003 tarihinde ihaleye çıkılmıştır. LİMAK, NUROL, TÜTSAB ve ÖZALTIN firmalarından oluşan konsorsiyumun teklif ettiği 292 milyon ABD doları fiyatın uygun bulunarak satışın onaylandığı 22.11.2003 tarihli Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla kamu oyuna duyurulmuştur.

Özelleştirme çalışmalarının tüm aşamalarında aşağıda bazıları belirtilen gerekçeler nedeniyle KAMU YARARI gözetilmemiştir.

Tekel'in yıllık ortalama 550 milyon ABD doları bulan alkollü içki satışlarının 385 milyon ABD doları vergi olarak hazineye aktarılmaktadır. Kayıt dışı ekonominin bir türlü kayıt altına alınamadığı ülkemizde bu satış sonrasında bu vergi akışının nasıl sağlanacağı üzerinde büyük kuşku vardır.

Tekel satışa konu edilen 13 fabrikadan 11 tanesine son beş yıl içinde 258,1 MİLYON ABD DOLARI makine,teçhizat ve inşaat harcaması yapmıştır. Bu yatırımlar sonucunda bu fabrikalar en son teknolojiye sahip fabrikalar haline gelmişlerdir. Bu değerler üzerine, çoğu çok değerli olan fabrikaların arsa değerleri de eklendiğinde toplam 13 fabrikanın varlık değeri 360 MİLYON ABD doları gibi bir rakama ulaşmaktadır.

Dünyanın önde gelen 25 yüksek alkollü içki markası arasında kaldığı bilinen ve yıllık 470 milyon ABD dolara yaklaşan cirosunun 350 milyon ABD dolarını hazineye vergi olarak aktaran, altın yumurtlayan tavuk olan RAKI ile, aynı durumdaki VOTKA'nın piyasadaki marka değerlerinin en az 220 MİLYON ABD doları olarak hesaplandığı bilinmekteyken bu değerler satışta dikkate alınmadığı görülmektedir.

Satışa çıkılan tarihten sonra 2003 sonbaharında alınan üzüm, incir, anason ve şişe gibi üretime yönelik hammaddeler ile, şu anda gerek mamul gerekse yarı mamul olarak kuruluşun depolarında bulunan stoklar yaklaşık 160 MİLYON ABD doları tutmaktadır.

İhale dökümanlarında ve şartnamelerde stokların nasıl devredileceğine dair bir saptama yoktur. Bu durumda yaklaşık 160 MİLYON ABD doları değerindeki stok ihaleyi kazanan firmaya karşılıksız olarak verilmektedir. Bu durum ihaleye giren diğer firmalara açıkça belirtilmemiş olması nedeniyle de ihaleye katılan firmalar arasında eşitlik sağlanmamıştır.

İhale şartnamesinde kapalı zarf tekliflerinden sonra komisyonun gerekli görmesi halinde ihalenin açık artırma ile sonuçlandırılacağı öngörülmesine rağmen, satışa sunulan varlıkların toplam değerinin sadece yukarıda belirttiğimiz kısımlarının alt alta yazılarak toplanmasında bile 740 MİLYON ABD dolarına ulaşılırken idarenin açık artırmaya giderek firmalar arası rekabeti sağlamaması ve 292 MİLYON ABD dolarını yeterli bulması ilginçtir.

İhaleyi kazanan konsorsiyumun içinde bulunan firmalardan birisinin tekelin içki fabrikalarında yaptığı taahhüt işlerindeki %3000 lere varan fiyat artışları ve benzerleri nedeniyle Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporlarına da yansıyan haksız kazanç iddiaları KİT Komisyonunda 1997-1998-1999-2000-2001 yıllarında tekelin hesaplarının ibra edilmemesine neden olmuştur.

Diğer bir firmanın ise gerek meclis binamızın yenilenmesindeki usulsüzlükleri,gerekse Emlakbank ile yaptığı işlerde bankanın uğradığı zararlar nedeniyl BYDK raporlarında yer aldığını biliyoruz.Bu zararların sadece İstanbul Bahçe Şehir projesinin 1. kısmında 360 MİLYON ABD doları civarında olduğun geçen hafta KİT komisyonu tutanaklarına geçmiştir.Bir diğer firma ise tekelin dağıtımını yüklenen kuruluşların ortaklığıyla oluşturulan bir firmadır.Bu firmaların çoğu tekele karşı taahhütlerini yerine getirmedikleri,haksız kazançlar sağladıkları BYDK tarafından saptanmıştır.Tekelin kendisini zarara uğratan bu firmaları dava ettiği bilinmektedir.

Ayrıca bu özelleştirme nedeniyle işten çıkarılan 1600 işçinin iş akitlerinin fes edilmesi sonucu doğan kıdem,ihbar tazminatlarıyla yıllık izin ücretleri olarak ödenen yaklaşık 35 MİLYON ABD dolarındaki ücretlerin tekel tarafından da ödenmesi idareyi zarara uğratmıştır.

Sonuç olarak 760 MİLYON ABD doları varlık değerindeki 13 fabrikanın satışı,3 fabrikanın da beş yıllık işletme hakkının devredildiği bu işlemde idare 292 MİLYON ABD doları gibi komik bir teklifi uygun bulmuştur.Sadece 160 Milyon ABD doları stok ve işçilere ödenen 35 Milyon ABD dolarını bu değerden düştüğümüzde satışın gerçek değerinin 100 MİLYON ABD doları civarı olduğu görülmektedir.

Yukarıda sunduğumuz bilgilerde, bu özelleştirme işleminde kamunun çıkarlarının göz ardı edildiği görülmekte ve bu işlemin şeffaflıktan uzak olduğu ortaya çıkmaktadır.Bu nedenle bu özelleştirme işlemi hakkında Anayasanın 98.,içtüzüğün 104 ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla.

Orhan Sür
Balıkesir Milletvekili
ve 60 Milletvekili

1. Orhan SÜR- Balıkesir Mv.
2. Bayram Ali MERAL- Ankara Mv.
3. Mustafa GAZALCI- Denizli Mv.
4. Yaşar TÜZÜN- Bilecik Mv.
5. Halil TİRYAKİ- Kırıkkale Mv.
6. V.Haşim ORAL- Denizli Mv.
7. Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya Mv.
8. Sedat PEKEL- Balıkesir Mv.
9. Yılmaz KAYA- İzmir Mv.
10. Ali ARSLAN- Muğla Mv.
11. Feramus ŞAHİN- Tokat Mv.
12. Mahmut DUYAN- Mardin Mv.
13. Atilla KART- Konya Mv.
14. Osman ÖZCAN- Antalya Mv.
15. Atila EMEK- Antalya Mv.
16. Osman COŞKUNOĞLU- Uşak Mv.
17. Birgen KELEŞ- İstanbul Mv.
18. Tuncay ERCENK- Antalya Mv.
19. Hasan GÜYÜLDAR- Tunceli Mv.
20. Enver ÖKTEM- İzmir Mv.
21. Hüseyin ÖZCAN- Mersin Mv.
22. Dursun AKDEMİR- Iğdır Mv.
23. Osman KAPTAN- Antalya Mv.
24. İzzet ÇETİN- Kocaeli Mv.
25. Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa Mv.
26. Orhan Ziya DİREN- Tokat Mv.
27. Fahrettin ÜSTÜN- Muğla Mv.
28. Ali DİNÇER- Bursa Mv.
29. Ali Cumhuri YAKA- Muğla Mv.
30. Mustafa Erdoğan YETENÇ- Manisa Mv.
31. Nuri ÇİLİNGİR- Manisa Mv.
32. Canan ARITMAN- İzmir Mv.
33. Abdulkadir ATEŞ- Gaziantep Mv.
34. Mustafa YILMAZ- Gaziantep Mv.
35. Ali Rıza GÜLÇİÇEK- İstanbul Mv.
36. Fikret ÜNLÜ- Karaman Mv.
37. Emin KOÇ- Yozgat Mv.
38. Turan TÜYSÜZ- Şanlıurfa Mv.
39. Mesut DEĞER- Diyarbakır Mv.
40. Bihlun TAMAYLIGİL- İstanbul Mv.
41. İsmail DEĞERLİ- Ankara Mv.
42. A.İsmet ÇANAKÇI- Ankara Mv.
43. Erdal KARADEMİR- İzmir Mv.
44. Mehmet KARTAL- Van Mv.
45. Şevket ARZ- Trabzon Mv.
46. Ufuk ÖZKAN- Manisa Mv.

47. Ahmet ERSİN- İzmir Mv.
48. Mehmet Ali ARIKAN- Eskişehir Mv.
49. Nejat GENCAN- Edirne Mv.
50. Muhsin KOÇYİĞİT- Diyarbakır Mv.
51. Mehmet Mesut ÖZAKCAN- Aydın Mv.
52. Mustafa SAYAR- Amasya Mv.
53. Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul Mv.
54. Mevlüt COŞKUNER- Isparta Mv.
55. Mehmet Şerif ERTUĞRUL- Muş Mv.
56. Muzaffer R. KURTULMUŞOĞLU- Ankara Mv.
57. Ahmet Sırrı ÖZBEK- İstanbul Mv.
58. İsmet ATALAY- İstanbul Mv.
59. Oya ARASLI- Ankara Mv.
60. Kemal KILIÇDAROĞLU- İstanbul Mv.
61. Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur Mv.